

Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner

Fastsatt av Kulturdepartementet 15. april 2013 i medhold av Stortingets budsjettvedtak.

Kapittel 1 Generelle bestemmelser

§ 1 Formålet

Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. Ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid.

Med denne forskriften er det etablert en tilskuddsordning som skal gi kompensasjon for merverdiavgift etter søknad fra frivillige organisasjoner innenfor den rammen Stortinget har bevilget for det enkelte år. Dersom bevilgningen ikke rekker til full kompensasjon, vil den prosentvise avkortningen være lik for alle innvilgede søknader.

§ 2 Forvaltningsmyndighet for ordningen

Lotteri- og stiftelsestilsynet forvalter ordningen med merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner etter bestemmelsene i denne forskriften.

Søknad om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner rettes til Lotteri- og stiftelsestilsynet som behandler søknad og beregner størrelse på kompensasjon som tildeles den enkelte søker etter denne forskriften.

Søker plikter å gi Lotteri- og stiftelsestilsynet de opplysninger tilsynet krever for å kunne behandle søknaden etter denne forskriften. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist fra tilsynet.

Lotteri- og stiftelsestilsynet kan avvise søknaden fra enkeltstående søker i sin helhet dersom den ikke er tilfredsstillende opplyst.

Lotteri- og stiftelsestilsynet kan avvise deler av eller hele søknaden fra sentralledd dersom den ikke er tilfredsstillende opplyst.

Lotteri- og stiftelsestilsynet skal føre kontroll med at bestemmelsene som er gitt i eller i medhold av denne forskriften, blir overholdt.

Kulturdepartementet kan gi generelle pålegg til Lotteri- og stiftelsestilsynet, men ikke instruere tilsynet i enkeltsaker.

§ 3 Definisjoner m.v.

I denne forskriften menes med:

- a) frivillig virksomhet: aktiviteter som er ikke-fortjenestebaserte, jf. frivillighetsregisterloven § 3
- b) lokalledd: juridisk selvstendig enhet på lokalt plan som organisatorisk og/eller gjennom vedtekter har tilknytning til regionalledd og et sentralledd
- c) regionalledd: juridisk selvstendig enhet som organisatorisk og/eller gjennom vedtekter er tilknyttet et sentralledd, og som har ett eller flere lokalledd tilknyttet seg
- d) sentralledd: juridisk selvstendig enhet som organisatorisk og/eller gjennom vedtekter samordner regional- og/eller lokalledd med felles formål
- e) underledd: samlebetegnelse for regional- og lokalledd
- f) enkeltstående søkere: juridisk enhet som ikke er tilknyttet et sentralledd og som søker kompensasjon på egen hånd
- g) forenklet modell: søknadsmodell der merverdiavgiftskompensasjon beregnes på grunnlag av totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten, etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. forskriften § 7 sjette til tiende ledd og § 11
- h) dokumentert modell: søknadsmodell der merverdiavgiftskompensasjon beregnes på grunnlag av totale kompensasjonsberettigede merverdiavgiftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten for alle organisasjonsledd
- i) valgt revisor: revisor valgt av årsmøtet, eller annet kompetent organ i henhold til organisasjonens vedtekter, og som ikke trenger være registrert eller statsautorisert revisor

§ 4 Søknadsfrist og kunngjøring

Søknadsfrist til Lotteri- og stiftelsestilsynet er 1. september. Frist for innsendelse av revisorrapport er 1. september.

Ordningen vil bli kunngjort i dagspressen, på www.lottstift.no og www.frivillig.no. Søknad sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet på fastsatt søknadsskjema som utarbeides av tilsynet.

§ 5 Målgruppen for ordningen

Målgruppen for ordningen er frivillige organisasjoner som innfrir vilkårene for registrering i Frivillighetsregisteret, jf. frivillighetsregisterloven §§ 3 og 4, avgrenset til

- a) demokratiske ikke-økonomiske foreninger
- b) tros- og livssynsorganisasjoner som ikke omfattes av punkt a
- c) stiftelser, jf. stiftelsesloven § 4 tredje ledd, der frivillig innsats utgjør en viktig del av stiftelsens virksomhet. Det er stiftelsens egenaktivitet som danner grunnlag

for vurderingen av om det drives virksomhet som faller inn under ordningen. Utdeling av midler til frivillig virksomhet tilfredsstillende i seg selv ikke kravet til frivillig virksomhet

Organisasjoner som fyller kravene til registrering i Frivillighetsregisteret må allikevel oppfylle generelle vilkår for å kvalifisere til søknad om kompensasjon av merverdiavgift i henhold til denne forskriften, jf. bl.a. § 7 i forskriften.

Aksjeselskap som eies fullt ut av en eller flere organisasjoner, som alle kommer inn under første ledd, kan inngå som en del av søknadsgrunnlaget for et sentrallredds eller enkeltstående søkers søknad om merverdiavgiftskompensasjon, forutsatt at det kan dokumenteres at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten i aksjeselskapet.

Det gis ikke kompensasjon for merverdiavgiftskostnader i følgende virksomheter:

- a) virksomhet som er organisert av det offentlige og eller har en direkte eller indirekte tilknytning til det offentlige gjennom at stat, fylkeskommune eller kommune kan påvirke deler av virksomheten for eksempel ved innsettelse av styremedlemmer eller har muligheter til å legge sterke føringer for virksomheten på annen måte
- b) nærings-, yrkes- og arbeidslivsorganisasjoner, fagforeninger, borettslag og partipolitiske organisasjoner
- c) virksomhet som driver økonomisk aktivitet og hvor denne aktiviteten kan være i konkurranse med virksomheter som ikke er kompensasjonsberettiget

§ 6 Hvem kan søke?

Ordningen er åpen både for enkeltstående søkere og for sentrallredd som kommer inn under forskriften § 5. I organisasjoner som består av flere organisasjonsledd, skal søknaden fremmes av organisasjonens sentrallredd på vegne av hele organisasjonen. Underledd som er tilknyttet et sentrallredd, kan ikke søke på selvstendig grunnlag. Sentrallreddet kan påregne et administrasjonstilskudd for å dekke kostnader til koordinering og tilrettelegging ved søknadsprosessen og videreformidling av midler til regional- og lokalledd. Administrasjonstilskuddet kan maksimalt utgjøre 1 % av tildelte midler til organisasjonen.

Velger sentrallreddet å benytte forenklet modell, må underledd også benytte forenklet modell. Velger sentrallreddet å søke etter dokumentert modell, må underledd også benytte dokumentert modell. Enkeltstående søkere velger selv hvilken modell de vil søke etter.

De organisasjonene som ønsker det, kan bytte søknadsmodell fram til 2014. Fra 2014 stilles det krav om en bindingstid på tre år, slik at den samme søknadsmodellen må benyttes i tre år.

§ 7 Generelle vilkår

Organisasjonen må oppfylle kravene i denne forskriften både på søknadstidspunkt og utbetalingstidspunkt. Dersom organisasjonen på søknadstidspunktet eller utbetalingstidspunktet ikke lenger har tilstrekkelig grad av frivillig aktivitet eller på annen måte ikke lenger kommer inn under ordningen kan forvalter avslå søknaden.

For å kunne søke om og få utbetalt kompensasjon for kostnader til merverdiavgift på varer og tjenester må søker (sentralledd eller enkeltstående søker) være registrert i Frivillighetsregisteret. Søker må være registrert i Frivillighetsregisteret innen søknadsfristen 1. september og være registrert ved utbetalingstidspunktet.

Forvalter kan allikevel vurdere søkere som innfrir vilkårene for registrering i Frivillighetsregisteret, jf. frivillighetsregisterloven §§ 3 og 4 avgrenset til:

- a) demokratiske ikke-økonomiske foreninger
- b) tros- og livssynsorganisasjoner som ikke omfattes av *punkt a*
- c) alminnelige stiftelser, jf. stiftelsesloven § 4 tredje ledd, der frivillig innsats utgjør en viktig del av stiftelsens virksomhet. Det er stiftelsens egenaktivitet som danner grunnlag for vurderingen av om det drives virksomhet som faller inn under ordningen.

dersom disse allikevel ikke er registrert i Frivillighetsregisteret i medhold av lov om behandling av personopplysninger § 2, punkt 8, b, c og d: sensitive personopplysninger om

- b) at en person har vært mistenkt, siktet, tiltalt eller dømt for en straffbar handling,
- c) helseforhold,
- d) seksuelle forhold,

Lotteri- og stiftelsestilsynet vil ved behov innhente vedtekter fra Frivillighetsregisteret. Det er derfor et krav at søkere må ha registrert oppdaterte vedtekter i Frivillighetsregisteret, jf. frivillighetsregisterloven § 6 andre ledd.

Søkerne må kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten i ledd det søkes om kompensasjon for i samsvar med fastsatt søknadsskjema og veileder til forskriften. Gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats vurderes som frivillig innsats, men blir ikke vurdert til å tilfredsstillere kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.

Kompensasjon ytes bare i den utstrekning kostnaden eller anskaffelsen skjer til bruk i den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten. Eventuelt årlig økonomisk overskudd eller eventuelt likvidasjonsoverskudd ved oppløsning hos søker,

underledd og aksjeselskap skal anvendes til formål som tilfredsstillende kravene i denne forskriften.

Kompensasjon ytes ikke til ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom som ikke anses som drifts- og vedlikeholdskostnader. Det ytes heller ikke kompensasjon for kostnadsførte avskrivninger på aktiverte kostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom.

Kompensasjon ytes ikke for drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder bygg, anlegg eller annen fast eiendom for utleie, med unntak av utleie til andre ledd eller aksjeselskap i samme organisasjon som kommer innenfor målgruppen for ordningen.

Kompensasjon ytes ikke for kostnader knyttet til anleggsprosjekter som omfattes av ordningen for kompensasjon av merverdiavgift for idrettslag.

I de tilfeller der organisasjoner også driver virksomhet som faller utenfor ordningen, er det enkeltstående søker, sentral-, underledd og aksjeselskapet selv som må foreta en avgrensning i forhold til hvilke kostnader som skal være med i søknaden. Dette kan gjøres gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon. Søkere som har virksomhet både innenfor og utenfor formålet med ordningen, og som ikke har foretatt en slik avgrensning ved søknad, kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden om kompensasjon for merverdiavgift.

§ 8 Minstegrenser for hva det kan søkes om merverdiavgiftskompensasjon for

I forenklet modell er minstegrensen for å kunne søke om kompensasjon på kr 200 000 i totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten, etter avgrensning og fradrag for kostnader som ikke kommer inn under ordningen, jf. forskriften § 7 sjette til tiende ledd og § 11. For organisasjoner med flere ledd er det summen av hele organisasjonens totale driftskostnader, knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten etter fradragposter, som skal vurderes opp mot denne minstegrensen.

I dokumentert modell er det en minstegrense på kr 14 000 i søknadsberettigede merverdiavgiftskostnader for enkeltstående søker. For organisasjoner med flere ledd er det totalsummen av hele organisasjonens søknadsberettigede merverdiavgiftskostnader som vurderes opp mot minstegrensen.

§ 9 Særskilt om merverdiavgiftskompensasjon for maskiner, utstyr og andre kapitalvarer

Ved kjøp av maskiner, utstyr og andre kapitalvarer der inngående merverdiavgift utgjør kr 50 000 eller mer er det en innlåsningsperiode på 5 år. Det vil si at kompensert merverdiavgift skal tilbakeføres i de tilfeller der slike driftsmidler selges, tas ut, gis bort, går over til å bli brukt i ikke-frivillig aktivitet eller det skjer andre bruksendringer innen 5 år etter anskaffelsen. Kapitalvarer som overføres innen innlåsningsperioden til

annen frivillig virksomhet som er kvalifisert til å motta kompensasjon etter denne forskriften, vil ikke medføre krav om tilbakeføring av kompensasjon.

Kapittel 2 Forenklet søknadsmodell

§ 10 Forenklet modell

Frivillige organisasjoner kan søke om kompensasjon beregnet på grunnlag av totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten, etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. forskriften § 7 sjette til tiende ledd og § 11. Totale driftskostnader hentes fra revidert og godkjent regnskap ett år tilbake i tid. For de organisasjonene som avlegger regnskap etter foreløpig standard for ideelle organisasjoner, vil forbrukte midler være grunnlag for beregning av kompensasjon. Finansposter skal ikke være inkludert i forbrukte midler.

Enkeltstående søkere, sentral-, underledd og aksjeselskap skal ha reviderte regnskap som skal være behandlet og godkjent på årsmøtet eller av annet kompetent organ i henhold til organisasjonens vedtekter. For enkeltstående søkere, sentralledd, underledd og aksjeselskap som har mindre enn 5 mill. kroner i totale driftskostnader og som ikke etter regnskapsloven, særlovgivning eller som følge av vedtekter eller interne lover i organisasjonen har krav om å benytte registrert eller statsautorisert revisor, kan regnskapet revideres av en valgt revisor.

Maksimalt kompensasjonsbeløp beregnes av Lotteri- og stiftelsestilsynet etter den beregningsmodell som fastsettes av departementet. Beregningsmodell for maksimalt kompensasjonsbeløp vil være basert på 35 prosent av totale driftskostnader som kommer inn under den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten, etter avgrensning og fradrag i samsvar med forskriften § 7 sjette til tiende ledd og § 11, multiplisert med en faktor på 0,2.

§ 11 Fradragposter ved forenklet modell

I tillegg til de generelle avgrensningene som følger av forskriften § 7 sjette til tiende ledd, som gjelder for samtlige ledd i søkers organisasjon, skal det gjøres fradrag for kostnader som angis i postene i tredje ledd nedenfor.

Følgende organisasjoner skal gjøre fradrag:

- a) sentralledd
- b) aksjeselskap
- c) underledd som har 5 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader
- d) enkeltstående søkere som har 1 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader

Det skal gjøres fradrag for følgende poster:

- a) kontantoverføringer til egen organisasjon og samarbeidspartnere i utlandet

- b) lønnskostnader knyttet til personell stasjonert i utlandet som ikke er omfattet av punkt om kontantoverføringer
- c) totale driftskostnader knyttet til den merverdiavgiftspliktige delen av virksomheten, hvor de totale kostnadene knyttet til den avgiftspliktige delen av virksomheten skal trekkes ut
- d) overføringer til andre organisasjoner, eller overføringer mellom ledd i samme organisasjon
- e) totale driftskostnader knyttet til virksomhet som er kompensasjonsberettiget gjennom lov 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v., herunder frivillige organisasjoner som på vegne av kommune eller fylkeskommune produserer helse-, undervisnings- eller sosiale tjenester som kommune eller fylkeskommune er lovpålagt å utføre

§ 12 Underledd og aksjeselskapsoppgaver og plikter etter forenklet modell

Underledd som har mindre enn 5 mill. kroner i totale driftskostnader skal rapportere totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte virksomheten, etter avgrensning mot kostnader det skal gjøres fradrag for i henhold til forskriften § 7 sjette til tiende ledd, til sentralleddet etter den enkelte organisasjonens interne rutiner. Totale driftskostnader hentes fra revidert regnskap.

Underledd som har 5 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader skal rapportere totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte virksomheten, etter avgrensning mot kostnader og poster det skal gjøres fradrag for i henhold til forskriften § 7 sjette til tiende ledd og § 11 til sentralleddet etter den enkelte organisasjonens interne rutiner. Totale driftskostnader hentes fra revidert regnskap.

Aksjeselskap skal rapportere totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte virksomheten, etter avgrensning mot kostnader og poster det skal gjøres fradrag for i henhold til forskriften § 7 sjette til tiende ledd og § 11 til sentralleddet etter den enkelte organisasjonens interne rutiner. Totale driftskostnader hentes fra revidert regnskap.

Underledd og aksjeselskap skal normalt ikke sende inn revisjonsberetning, regnskap og årsmelding til sentralleddet, men sentralleddet kan som del av sitt kontrollarbeid pålegge underledd dette for kontroll mot innsendte søknadsdata.

Underledd og aksjeselskap som har 5 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader skal sende inn revisorrapport fra statsautorisert, registrert eller kommunerevisor basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger til sentralleddet. Avtalte kontrollhandlinger for forenklet modell er nærmere beskrevet i instruks til revisor som er tilgjengelig på www.lottstift.no. Underleddets eller aksjeselskapets revisor skal rapportere om

- totale driftskostnader som blir rapportert til sentralleddet stemmer med det reviderte regnskapet til regionalleddet

- søker har foretatt en vurdering av om det drives virksomhet som faller utenfor ordningen jf. forskriften § 7 sjette til tiende ledd
- resultatet av de øvrige avtalte kontrollhandlingene knyttet til avgrensningene i § 7 sjette til tiende ledd i forskriften
- resultatet av de øvrige avtalte kontrollhandlingene for fradragspostene som revisor skal uttale seg om

Underleddet og aksjeselskapet skal som grunnlag for revisors kontroll av de generelle avgrensningene i forskriften § 7 sjette til tiende ledd og fradragspostene § 11 ha utarbeidet dokumentasjon på hvordan avgrensningene og fradragspostene er vurdert og beregnet. Dersom avgrensningene og fradragspostene ikke er lett kontrollerbare mot regnskapet, må det lages en oppstilling over hvordan disse er vurdert og beregnet.

§ 13 Sentralleddets oppgaver og plikter etter forenklet modell

Sentralleddet skal utarbeide en sammenstilling på vegne av hele organisasjonen basert på innrapporterte søknadsdata fra underleddene på regneark som er tilgjengelig på www.lottstift.no.

Sentralleddet skal fylle ut søknad for hele organisasjonen på fastsatt søknadsskjema som skal undertegnes av en person som har fullmakt til å søke på vegne av organisasjonen. Søknadsskjema er tilgjengelig på www.lottstift.no.

Sentralleddet skal kontrollere at underleddene fyller vilkårene for å delta i ordningen for kompensasjon av merverdiavgiftskostnader.

Sentralleddet skal sende inn revisorrapport fra statsautorisert, registrert eller kommunerevisor basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Avtalte kontrollhandlinger i forenklet modell for sentralledd er nærmere beskrevet i instruks til revisor som er tilgjengelig på www.lottstift.no. Sentralleddets revisor skal rapportere om

- det foreligger revisorrapport på søknadsdata fra alle underledd som har 5 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader og at søknadsdataene er korrekt overført til sammenstillingen
- mottatte søknadsdata fra underledd som har mindre enn 5 mill. kroner i totale driftskostnader er korrekt overført til sammenstillingen basert på stikkprøver
- sentralleddet har foretatt en vurdering av og utarbeidet dokumentasjon om det drives virksomhet som faller utenfor ordningen jf. forskriften § 7 sjette til tiende ledd
- resultatet av de øvrige avtalte kontrollhandlingene knyttet til avgrensningene i § 7 sjette til tiende ledd i forskriften
- resultatet av de avtalte kontrollhandlingene for fradragspostene som revisor skal uttale seg om

Sentralleddet skal som grunnlag for revisors kontroll av de generelle avgrensningene i forskriften § 7 sjette til tiende ledd og fradragspostene i § 11, ha utarbeidet dokumentasjon for hvordan avgrensningene og fradragspostene er vurdert og beregnet. Dersom avgrensningene og fradragspostene ikke er lett kontrollerbare mot regnskapet, må det lages en oppstilling over hvordan disse er vurdert og beregnet.

Sentralleddet skal videreformidle kompensasjon til underleddene og aksjeselskap innen 3 uker i henhold til Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak om tildeling.

§ 14 Enkeltstående søkers oppgaver og plikter etter forenklet modell

Enkeltstående søkere som har mindre enn 1 mill. kroner i totale driftskostnader skal søke på grunnlag av totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten, etter avgrensning i henhold til forskriften § 7 sjette til tiende ledd.

Enkeltstående søkere som har 1 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader skal søke på grunnlag av totale driftskostnader knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten, etter avgrensning i henhold til forskriften § 7 sjette til tiende ledd og poster det skal gjøres fradrag for etter § 11.

Enkeltstående søkere som har 5 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader skal som en del av søknaden sende inn revisorrapport fra statsautorisert, registrert eller kommunerevisor basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Avtalte kontrollhandlinger for forenklet modell er nærmere beskrevet i instruks til revisor som er tilgjengelig på www.lottstift.no. Revisor skal rapportere om

- søker har foretatt en vurdering av og utarbeidet dokumentasjon om det drives virksomhet som faller utenfor ordningen, jf. forskriften § 7 sjette til tiende ledd
- resultatet av de øvrige avtalte kontrollhandlingene knyttet til avgrensningene i § 7 sjette til tiende ledd i forskriften
- resultatet av de avtalte kontrollhandlingene for fradragspostene som revisor skal uttale seg om

Enkeltstående søkere skal som grunnlag for revisors kontroll av avgrensningene i forskriften § 7 sjette til tiende ledd og fradragspostene i § 11 ha utarbeidet dokumentasjon for hvordan fradragspostene er vurdert og beregnet. Dersom avgrensningene og fradragspostene ikke er lett kontrollerbare mot regnskapet, må det lages en klar oppstilling over hvordan fradragspostene er vurdert og beregnet.

§ 15 Krav til søknad etter forenklet modell

Søker (enkeltstående søker og sentralledd) fyller ut og sender inn søknadsskjema som skal undertegnes av person som har fullmakt til å søke på vegne av organisasjonen.

Følgende vedlegges søknaden:

- a) samlet oppstilling over totale driftskostnader for hele organisasjonen og avgrensninger og fradragsposter for hele organisasjonen etter fastsatt regneark
- b) godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for sentralleddet eller enkeltstående søker
- c) revisorrapport fra statsautorisert, registrert revisor eller kommunerevisor for søknaden basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger

Kapittel 3 Dokumentert søknadsmodell

§ 16 Dokumentert modell

Totalt merverdiavgiftskostnader på varer og tjenester knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av driften for alle organisasjonsledd som søker etter dokumentert modell, etter generelle avgrensninger og ikke søknadsberettigede kostnader jf. forskriften § 7 sjette til tiende ledd og § 17 basert på regnskap ett år tilbake i tid, er utgangspunkt for beregning av kompensasjon.

Søknadsbeløpet skal være dokumentert med en transaksjonsliste som viser hvilke enkeltransaksjoner som inngår i søknaden.

For at det skal være mulig for revisor og forvaltning å foreta kontroll mot underdokumentasjon, skal det for hver transaksjon være spesifisering av kontonummer og kontonavn i hovedbok, bilagsnummer, inngående merverdiavgiftssats, bruttobeløp og merverdiavgiftsbeløp. Listen skal være organisert slik at transaksjoner med høy-, mellom- og lav sats vises hver for seg. For hver merverdiavgiftsklasse skal det fremgå sum bruttobeløp og sum merverdiavgiftskostnader som det søkes for, samt tilsvarende totalsummer for alle merverdiavgiftsklasser.

Enkeltstående søkere, sentral-, underledd og aksjeselskap skal ha reviderte regnskap som skal være behandlet og godkjent på årsmøtet eller av annet kompetent organ i henhold til organisasjonens vedtekter. For enkeltstående søkere, sentralledd, underledd og aksjeselskap som har mindre enn 3 mill. kroner i totale driftskostnader og som ikke etter regnskapsloven, særlovgivning eller som følge av vedtekter eller interne lover i organisasjonen har krav om å benytte registrert eller statsautorisert revisor, kan regnskapet revideres av en valgt revisor.

Enkeltstående søkere, sentralledd, underledd og aksjeselskap som har 3 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader skal innhente revisorrapport fra statsautorisert, registrert eller kommunerevisor jf. § 18, § 19 og § 20. Bokføringen skal innrettes slik at det lett kan dokumenteres og kontrolleres at kompensasjonen ytes i henhold til denne forskriften.

§ 17 Kostnader som ikke er kompensasjonsberettigede etter dokumentert modell

I tillegg til krav om generelle avgrensninger som gjelder alle ledd i søkers organisasjon, jf. forskriften § 7 sjetten til tiende ledd, vil det for alle ledd i søkers organisasjon ikke kunne søkes kompensasjon for følgende kostnader:

- a) kostnader og investeringer til merverdiavgiftspliktig del av virksomheten, dersom den inngående avgiften kan trekkes fra
- b) merverdiavgiftskostnader som er kompensasjonsberettiget gjennom lov 12.12.2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v., herunder frivillige organisasjoner som på vegne av kommune eller fylkeskommune produserer helse-, undervisnings- eller sosiale tjenester som kommune eller fylkeskommune er lovpålagt å utføre
- c) kostnader som nevnt i lov 19.6.2009 nr. 58 om merverdiavgift § 8-3 første ledd og 8-4 første ledd, herunder bl. a. servering, leie av selskapslokaler i forbindelse med servering og anskaffelse, drift og vedlikehold av personkjøretøy

§ 18 Underledd og aksjeselskapets oppgaver og plikter etter dokumentert modell

Underledd og aksjeselskap skal sende inn transaksjonsliste som dokumenterer merverdiavgiftskostnader som er kompensasjonsberettigede etter denne forskriften, enten direkte til sentralledet eller via regionalledet alt etter den enkelte organisasjons interne rutiner. Dokumentasjonen må være oversiktlig og systematisk slik at det ved en etterkontroll er lett å kontrollere transaksjonene bak søknadsbeløpet mot regnskapet.

Underledd og aksjeselskap som har 3 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader skal sende sentralledet revisorrapport knyttet til søknaden fra statsautorisert, registrert eller kommunerevisor basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Avtalte kontrollhandlinger for dokumentert modell er nærmere beskrevet i instruks til revisor som er tilgjengelig på www.lottstift.no. Revisor skal rapportere om

- underleddet og aksjeselskapet har foretatt en vurdering av hvilke transaksjoner som er medtatt i søknadsgrunnlaget i henhold til forskriften § 7 sjetten til tiende ledd om det drives virksomhet som faller utenfor ordningen
- underleddets og aksjeselskapets transaksjoner i søknadsgrunnlaget knyttet til kostnadsført vedlikehold av bygg, anlegg og annen fast eiendom er kostnader som etter skatteloven § 6-11 ville vært fradragsberettiget vedlikehold, basert på stikkprøver
- transaksjoner i søknadsgrunnlaget er kostnader som etter forskriften § 17 er kompensasjonsberettigede, basert på stikkprøver
- kontroll av summeringen i transaksjonslisten som dokumenterer underleddets søknadsgrunnlag

Underledd og aksjeselskap skal rapportere totale driftskostnader til sentralledet.

Underledd og aksjeselskap skal normalt ikke sende inn revisjonsberetning, regnskap og årsmelding til sentralledet. Sentralledet kan som en del av sitt kontrollarbeid pålegge underliggende ledd dette.

§ 19 Sentralledets oppgaver og plikter etter dokumentert modell

Sentralledet skal utarbeide en sammenstilling på vegne av hele organisasjonen basert på innrapporterte søknadsdata fra underleddene på regneark som er tilgjengelig på www.lottstift.no.

Sentralledet skal fylle ut søknad for hele organisasjonen på fastsatt søknadsskjema som skal undertegnes av en person som har fullmakt til å søke på vegne av organisasjonen.

Sentralledet skal kontrollere at underleddene og aksjeselskap fyller vilkårene for å delta i merverdiavgiftskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner.

Sentralledet skal utarbeide en transaksjonsliste som dokumenterer merverdiavgiftskostnader som er kompensasjonsberettigede etter denne forskriften for sentralledet.

Grunnlaget for kompensasjonskravet skal kontrolleres av statsautorisert, registrert eller kommunerevisor basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Avtalte kontrollhandlinger for dokumentert modell er nærmere beskrevet i instruks til revisor som er tilgjengelig på www.lottstift.no. Revisor skal rapportere om

- det foreligger revisorrapport på søknadsdataene fra alle underledd og aksjeselskap som har 3 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader og at søknadsdataene er korrekt overført til sammenstillingen
- sentralledet har foretatt en vurdering av hvilke transaksjoner som er medtatt i søknadsgrunnlaget i henhold til forskriften § 7 sjette til tiende ledd
- sentralledets transaksjoner i søknadsgrunnlaget knyttet til kostnadsført vedlikehold av bygg, anlegg og annen fast eiendom er kostnader som etter skatteloven § 6-11 ville vært fradragsberettiget vedlikehold, basert på stikkprøver
- transaksjoner i søknadsgrunnlaget er kostnader, som etter forskriften § 17 er kompensasjonsberettigede, basert på stikkprøver
- kontroll av summeringen i transaksjonslisten som dokumenterer sentralledets søknadsgrunnlag

Sentralledet skal videreformidle merverdiavgiftskompensasjon til underleddene og aksjeselskap innen 3 uker i henhold til Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak om tildeling.

§ 20 Enkeltstående søkeres oppgaver og plikter etter dokumentert modell

Enkeltstående søkere skal utarbeide en transaksjonsliste som dokumenterer merverdiavgiftskostnader som er kompensasjonsberettigede etter denne forskriften. Enkeltstående søker som har 3 mill. kroner eller mer i totale driftskostnader skal sende inn revisorrapport fra statsautorisert, registrert eller kommunerevisor basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger. Avtalte kontrollhandlinger for dokumentert modell er nærmere beskrevet i instruks til revisor som er tilgjengelig på www.lottstift.no. Revisor skal rapportere om

- søker har foretatt en vurdering av hvilke transaksjoner som er medtatt i søknadsgrunnlaget i henhold til forskriften § 7 sjetten til tiende ledd
- transaksjoner i søknadsgrunnlaget knyttet til kostnadsført vedlikehold av bygg, anlegg og annen fast eiendom er kostnader som etter skatteloven § 6-11 ville vært fradragsberettiget vedlikehold basert på stikkprøver
- transaksjoner i søknadsgrunnlaget er kostnader som etter forskriften § 17 er kompensasjonsberettigede, basert på stikkprøver

Enkeltstående søkere skal søke på fastsatt søknadsskjema som skal undertegnes av en person som har fullmakt til å søke på vegne av organisasjonen.

§ 21 Søknad om merverdiavgiftskompensasjon etter dokumentert modell

Søker (enkeltstående søker og sentralledd) fyller ut og sender inn søknadsskjema som skal undertegnes av en person som har fullmakt til å søke på vegne av organisasjonen.

Følgende vedlegges søknaden:

- a) samlet oppstilling over søknadsbeløp for hele organisasjonen etter fastsatt regneark. Regnearket skal sendes som filvedlegg til søknaden. For enkeltstående søker og sentralledd skal det legges ved transaksjonsliste som dokumenterer søknadsbeløp
- b) godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for enkeltstående søker og sentralleddet fra statsautorisert, registrert eller kommunerevisor på søknaden basert på ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger for sentralleddet
- c) transaksjonsliste for de 15 høyeste søknadsbeløpene for underledd og aksjeselskap med 3 mill. kroner eller mindre i totale driftskostnader

Kapittel 4 Avsluttende bestemmelser

§ 22 Klageadgang

Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak etter denne forskriften kan påklages til Lotterinemnda. Klage må fremsettes senest tre uker etter at vedtak er blitt gjort kjent for søker. Dersom ikke annet fremgår av forskriften her kommer forvaltningslovens alminnelige regler for klage til anvendelse. Departementet kan gi generell instruks til Lotterinemnda, men ikke instruere Lotterinemnda i enkeltsaker.

§ 23 Kontroll og krav om rapportering

Lotteri- og stiftelsestilsynets kontrollprosedyrer vil være basert på kontroll av innsendt dokumentasjon og stikkprøver etter avsluttet tildeling. I forbindelse med stikkprøver i etterkant av tildeling av midler vil det bli lagt særlig vekt på kontroll av lokal- og regionalledds dokumentasjon av søknadsdata, herunder om det enkelte underledd tilfredsstiller kravene for å komme inn under ordningen.

Den som har søkt om eller mottatt kompensasjon, må ved forespørsel fra kompensasjonsmyndigheten, herunder Riksrevisjonen, gi tilgang til og innsyn i underlagsdokumentasjon for kompensasjonskravet. Manglende vilje til å etterkomme slik forespørsel vil kunne medføre krav om tilbakebetaling av utbetalt kompensasjon, og avskjære organisasjonen fra å søke om merverdiavgiftskompensasjon etter bestemmelsene i denne forskriften for en periode.

§ 24 Bortfall av kompensasjon m.v.

Dersom søker gir ufullstendige eller uriktige opplysninger i forbindelse med søknad om kompensasjon på vegne av seg selv eller sine underledd, og dette medfører at kompensasjon utbetales uberettiget eller med for stort beløp, skal det uberettigede beløpet kreves tilbakebetalt. Hvis kompensasjonen ennå ikke er utbetalt, kan den holdes helt eller delvis tilbake og bortfalle. Søker som ikke har tilbakebetalt for mye utbetalt kompensasjon, vil ikke være søknadsberettiget før tilbakebetaling er foretatt.

Dersom søker har mottatt kompensasjon på vegne av underledd og aksjeselskap, men ikke viderebetaler kompensasjonen internt i organisasjonen i samsvar med Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak, vil søkeren bli pålagt å viderebetale kompensasjonen. Dersom pålegget ikke blir fulgt, vil kompensasjonen i sin helhet bli krevd tilbakebetalt til Lotteri- og stiftelsestilsynet. Søkere som ikke følger opp varsel fra Lotteri- og stiftelsestilsynet om viderebetaling av kompensasjon mottatt på vegne av underledd, vil ikke være søknadsberettiget før viderebetaling eller tilbakebetaling er foretatt.

§ 25 Oppbevaring av dokumentasjon

I forenklet modell plikter sentralledd, regionalledd og enkeltstående søkere å oppbevare alt regnskapsmateriale for søknaden i tre år dersom ikke strengere krav følger av annen relevant lovgivning. Sentralledd, regionalledd og enkeltstående søkere

plikter å oppbevare annen grunnlagsdokumentasjon for søknaden i tre år i forenklet modell.

I dokumentert modell plikter sentralledd, regionalledd og enkeltstående søkere å oppbevare alt regnskapsmateriale for søknaden i tre år dersom ikke strengere krav følger av annen relevant lovgivning. Sentralledd, regionalledd og enkeltstående søkere plikter å oppbevare annen relevant grunnlagsdokumentasjon for søknaden i 3 år i dokumentert modell. Lokalledd i dokumentert modell plikter å oppbevare grunnlagsdokumentasjon for søknaden i et år.

§ 26 Utfyllende bestemmelser

Kulturdepartementet kan gi regler til utfylling, klargjøring og gjennomføring av denne forskriften.

§ 27 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 15. april 2013 og erstatter Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner fastsatt av Kulturdepartementet 6. mai 2011.